

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések; Eördegh István, Dobozy István és Madarasy János †; budapesti napló: egyadáruskodási furcsaságok, magyar játékszini krónika, sat.; adakozások a vakok pesti intézetére; Turóc megye (a helytartósági intézközlésre készülő felirat határozatát; a részvények után építendő posztógyár ügye, a katonai kihágások miatti sérelmek orvosoltatásának kieszközlése pártoltatik, új tisztválasztási rendszer iránti indítvány, ovás az új bankjegyek ellen, megyei levelezések és magányügyek, 's a t.); a b. somogyi esperesség tanácsszéki ülése; az aradmegyei malomsatorua bevégezte; esztergomi hírek; 's a t.) Spanyolország (alkudozások a királyné férjválasztása iránt; 's a t.) Anglia Alexander püspök megjelentének hatása Jeruzsalem: Victoria királyné ismét viselő; Murster gr. temetési ünnepélye; 'sa t.) Franciaország. Értésítő.

Magyarország.

Őcs. 's ap. kir. fels. Thalherr Mihály lovag 's vezérőrnagyot magyar báróságra emelni; Fejér Benjamin közalapítványi fiskálist és Praznovszky Ignácot a nm. m. kir. udv. kanczel. fogalmazó gyakornokát tiszt. kir. ügyigazgatósági fiskálisokká legkegy. kinevezni méltóztatott; 's egyszersmind megengedni, hogy a' rajevoszeloi mellékuti hivatal ideiglen három évig harminczad-hivatallá emeltessék mindennapi kereskedésre szabadítékkal, sárgítófa, aszalt gyümölcs, hamuzsir és szömörce cikkekkel is mind a' bevitelben fizetendőleg mind szinte a' fogyasztára behozatalban vagy transito-kereskedésben kezelhetni. Az ott alkalmazandó 30czados évi fizetését négy száz p. forintra, szabad szállással, négy száz fr. kezesség - pénz mellett, méltóztatott ő fels. legkegy. határozni. Rauen Sándor hradeki praefectussági irnok és Horváth Ferencz diósgyőri kam. pénztári ellenőr meghaláoztak.

Budapesti napló. „Egyadáruskodási furcsaságok“ cím alatt következő szeszélyes Elmefuttatást kapunk naplónkban közlés végett: „Magyar 's német lapokban illy furcsa „szózatot“ olvashatni: „Mi pesti és budai mészárosok felszólítunk mindent, kinek eladó hízott marhája van, mellynek párjában legalább egy mázsa fagygyunak kell lenni, hajtassa számunkra ide azokat. Mi minden font hust 12 kron, a' mint jelenleg limitálva van, 3 font felül-adással minden mázsánál, fizetünk meg, a' fagygyu fontját pedig 21 krral, a' mint limitálva van, valamint a' bőröket is természeti értékek szerint. Minden megkivántató költséget magunk erszényéből pótlunk; (chéző emberiség, le a' kalappal a' nagylelkű mészárosok előtt!) csak hogy a' publicumot kielégíthessük, (lectamus genua!) vagy elég hussal láthassuk el.“ Hallatlan, de mégis csakugyan igaz! a' mészárosok ezt hirlapok után tették közönségessé! 's mit jelent ez? Egy kis mystificatiót, egyebet semmit. Mindenek előtt kísértünk meg egy kissé avatallan kezünkkel a' számítás. Hogy egy pár ökrök csak félig is hizottnak mondathassék, legalább 900 font hussal és 100 font fagygyuval kell birnia; 900 font hus ára 12 krjával és 100 font fagygyu ára 21 krjával összesen 215 forintra megy, tegyük ehez már most a' bőr árát, a' mult józsefnapi vásári árkelet szerint, még szarvait is ide számítva 60 frttal, kitetszik, hogy egy pár félhízott ökrökért 275 frtot kellene mészáros uraiméknak fizetniük. Kérdjük már most azon t. cz. gazda urakat, kik félhízott ökröket adtak el a' pesti mészárosoknak: vajjon kaptak é párjaért tőlök 275 frtot, midőn 15 krjával mérték a' „szárazságig sovány“ hus fontját, ámbár akkor ezen jó ár mellett még minden fontnál 3 krajczárt nyertek volna? Hiedelmünk szerint a' mészárosok illy áron aligha vettek félhízott ökröt! Ezen fölszólalásuk tehát pusztá mystificatio, 's nevétség siralmas bohókodás és bámulatoság szende naiv furlangosság, mert hol azon ember, ki be tudná bizonyítani, hogy Budapesten a' 15 kros husú majd öt hónap alatt a' „közönség“ számára folyvást hizott ökröket vágta a mészárosok? holott legtöbbnyire a' pesti héti vásáron szedték azokat nyurgán 's takarmány szüke miatt soványan 's vesztegetve olcsón? Sehol, sehol 's még egyszer sehol. Pedig 15 krajczáros hustól csak megkivánhatta volna még is az ember, hogy legalább ¼ ujnnyi kövérség legyen rajta! azonban többnyire annyi volt, mint több napos vadászat után az agáron, vagy mint Faraó 7 szük évi tehenein 's így ama' szerény kívánat csak jámbor ohajtás maradt mindvégig. Azonban igazságosban szólván csakugyan vágta mészárosink kövér marhát is, de koránsem a' „publicum“ számára, mellynek jó gyomra a' roszat is megemésztheti, hanem vagy „vakits 's vakulj“ célra, vagy azon jól enni szeretők számára, kik így szóltak a' mészárosokhoz: „Uram, én és ennyi meg ennyi társim, igen szeretjük a' jó marhahust, tehát vágasson számunkra kövér marhát, mi naponként circiter ennyit meg ennyit fogyasztunk el összesen 's kötelezzük magunkat, hogy a' „limitation“ felül mindig 3 krral drágábban fizetjük a' hus fontját.“ Az illy tehetős urak természetesen a' 15 kros hust 18 krjával fizették, 's csakugyan szinte teste lelke épült az embernek a' jó zsiros falatoktól, ha hozzájuk ebédre hivatott; de bezzeg a' „közönség“ nem ehetett ám soha hizott marha husából a' meghatározott áron. Ez pedig nem „fővárosi ujdonság“, hanem valóságos tény, mellyet minden pillanatban adatokkal bizonyíthatni be. Ki fogja tehát már most hinni, hogy a' mészárosok 275 frtot akarnak fizetni, a' félhízott ökrök párjaért, midőn akkor sem tévők azt, mikor a' magosb husár mellett minden veszteség nélkül bátran tehették volna. Nem egyéb tehát ármányos mystificatió a' felszólalásuk, mellyel a' jövő közgyűlésen ismét magosbra vélik rugtathatni a' hus árát, hogy a' dolgozó szegény néposztály legalább vasárnaponként se lakhassék már jól marhahussal, hanem folyvást száraz kenyéren 's csirás burgonyán rágódhassék stb. Ezenkívül a' mértékkel mennyire élnek vissza, azt nem is említjük, mert ennek megállására ha minden mészárszék elibe több biztos 's birságasztal vagy d-r-s állíttatnék (mit ugyan nem ohajtlunk) talán akkor lehetne e' bajt gyökeresen megorvosolni. Mégis csak furcsa ezen egyadáruskodás, de sokkal furcsábbak ám a' mészárosok! Ha én mészáros volnék, tehát valamennyi mestertársimmal, a' czéh-mester vezérlete alatt, in corpore et in massa a' városágra mennék 's ünnepélyes arczkifejezéssel és súlyos hangnyomattal illyképen nyilatkoznám: Tek. „főbiró“ uram! mit pesti mészárosok ezennel jelentjük, hogy a' mostani limitatio mellett hust többé nem vágthatunk: aláztatlan instáljuk tehát a' nagyérdemű

és bölcs Tanácsot, hogy a' husvágást méltóztassék szabadon minden embernek megengedni, a' ki 12 krjával jó egészséges hust bir előállítani. — És mi lenne ennek következménye? Az, hogy a' mészárosok „ex professo“ röp-kényeiken 's banknótáikon díszes nyugalomra heverednének, más emberek pedig vetélkedve vágának jó hust nem 12, hanem talán 10 krért. Bezzeg megjárna akkor a' „közönség!“ Azonban, hogy kissé komolyabban is szóljunk e' mystificatióról, komolyabban, mintsem azt nevetséges v. ármányos léte miatt érdemli, tehát mi nagyon hiszszük, hogy a' mészáros urak, propter magnum quoniam, csakugyan fognak néhány pár ökröt az ajánlott föltételek alatt megvásárlani; de hozzatok csak nekik 50 v. 60 párt 's kínáljátok meg velök e' föltételek alatt, bizonyosan így fognak válaszolni: „Wir habn scho gnuj!“ És igazok is van, mert nekik csakugyan „elég van már“, istállóban é, vagy vasládában, már ez aztán ultra cosa. De még egyet, azt hiszi talán a' t. olvasó, hogy azon propter formam vásárlandó néhány pár jó marhának husából legalább még is kap majd vagy félfogra valót a' „publicum?“ Isten mentsen! azt jobba dán a' fenérintetteken kívül a' nagy vendéglők kapják meg, kik így szoktak a' mészárosokhoz szólani: „Uram, ön nekem mindennap jól megmért 75—80 font kövér hust fog küldeni 's én önnek mindennap 100 font árát fogom megküldeni.“ Igen is úgy van, ez ismét valóságos tény, mellyet tán „mi pesti és budai mészárosok“ sem fogunk eltagadhatni. Záradékol még azt jegyezzük meg, hogy mi, kik e' sorokat a' napló számára írjuk, mindennap roszul mért 's olly rosz hust kapunk, mellyért Konstantinápolyban a' mészáros fület boltja ajtajához szegeznék. — De a' husárosi furcsaságokhoz csatoljuk még a' könyvárosit is. Geibel új könyvárosi ugyanis hirdetvén, miszerint a' külföldi könyveket nála minden áremelés nélkül kaphatni, ennek következtében a' többi pesti könyvárosi majd valamennyi hirlapban gyanúsítás miatt vádolja Geibelt, mintha e' hirdetése által Geibel azt akarta volna állítani, hogy öök drágábban árulnak. Ez igen furcsa következtetés, mert G. csak azt tette, a' mit minden kezdőnek ugy szólván kötelessége, 's nálunk szükséges is, mivel vidéken bizonyosan sokan találkozhatnak, kik egy vagy más külföldi könyvet azért tartózkodnak meghozatni, mert gondolják, hogy a' hoztatás költsége tetemesül drágítani fogja azt, G. tehát a' gyansítási vádat teljességgel nem érdemli meg. Egyébiránt szavainkat még nyomadékosabbakká tehetjük azon tény elmondásával, miszerint egy barátunk egy pesti könyvárosi urnál egy francia könyvet akarván vásárolni, mellynek ára Parisban 4 frank, vagyis nem egészen 4 váltó ft, ennek hívei nem akarák azt 4 pengő frton alul adni, míg azt Geibel urnál csak néhány krajczárral kaphatni drágábban a' parisi eredeti áránál. 4 váltó és 4 p. frt közt pedig csakugyan nagyocská még is a' különbség. Ezenkül még a' „fővárosi ujdonságok“ írója is, méltatlanul sértegeti a' vállalkozó szellemű fiatal kezdő Geibelt, mondván, hogy csupa „Nincs többé aranyér“ „Nincs többé kopaszfej“ 's a' t. könyveket adogat ki 's n' betegségek általános megszűnésének kieszközlése után hihetőleg bezárandja boltját. Itt egy lövéssel két bakot ejtett el az ujdonságos, mert 1) a' „Nincs többé aranyér“ című könyvet nem Geibel, hanem Hartleben ur adta ki; a' „Nincs többé kopaszfej“ pedig csak bizományban van Geibelnél, mikép hirdetéseiben is olvasható, következőleg ezt sem G. adta ki. 2) ha nem beteg a' test, akkor az elme, legtöbb esetben, tökéletesen ép, ha pedig valamennyi magyar elmét tökéletes épséggel áldja meg a' magyarok istene, akkor egy magyarországi könyvárosi sem fogja boltját bezárni, hanem inkább valamennyi meggazdagszik. Tehát az elménczséghez egy kissé több vigyázóságot és logikát ajánlunk ujdonságos urnak. (Kelemföldiek). — Budán az életemtár melletti utcát elzárják a' hidépítészek, 's a' közlekedés a' széna raktár mögött készített jó uton történik. — A' bécsi első takerékpénztárral egyesült „egyetemes gondoskodó vagy ellátó intézet (Allg. Versorgungsanstalt) melly 1825ben keletkezvén közel 126 ezer díjredekessel dicsekszik 's eddig Budapesten csak egy képviselője (Steinbach József) vala; most egy másik képviselőseget is állít Weisz Bernát Fer. 's társ uraknál váci utcában a' vastuskónál. Mikor fogunk már tetteleg illyes 's elemkármentő intézetek létesítéséhez? — Fővárosunk utcáin az idő tavaszodtával annyi gyermek csoportozik, hogy szinte elfalustják a' főváros képét; annyi a' szerte pigéző, hogy az ember szeme szinte szembiztosító intézet után leledzik; azonban csak addig kell reméllem ovakodnunk, míg a' pige szelle valamelyik városi becsületes rendőr füleit megpedzi! aztán majd tesznek róla. — *Játékszini krónika:* april Sikan 'Lear' szomj. 5 felv.; 9dikén Carl Henriette jutalmul bérszünettel másodsor 'Fekete Domino' dalj. 3 felv.: 10én először 'Adelaide' életkép 4 felv. francz. Sz. J. zenéjét írta Görgl; 11kén 'Királylyány mint koldusnő' drama 5 felv.; 'Beatrice di Tenda' dalj. 2 felv., egy vendégnő Agnesé szerepében olly rosszul énekelt, hogy nevét elfeledtük; 13án 'Kean' vigj. 5 felvonásban; 14dikén 'Utazás közös költségen' vigjáték 4 felvonásban.

F. évi martiusban a' vakok pesti intézetére adakoztak: Keller Teréz assz. pesti lakos hagyományá 10 fr. Dankovszky Anna, szül. Schmid pesti vargamester özvegye hagy. 2 fr. Kronheim Pál kir. pesti zálogház igazgatójának hagyományá 100 fr. N. Baumann Anna szül. Haas községi polgárnő hagy. 120 fr. Az intézet háza új fölépítésére különösen sz. kir. Kis-Marton város gyűteménye 34 fr. 40 kr. Ns Bácsmegeye gyűteménye 116 fr. 50 kr. Tiszt. Gyarmaty János ur,

a 'Szion' szerkesztője gyűjtött 30 fr. Turnovszky Bernát pesti sebész ur két aranyat. Sz. kir. F. Bánya város gyűjteménye 25 fr. 16/10 kr. Sz. kir. Breznóbánya város gyűjteménye 20 fr. 24 kr. Sz. kir. Pozsony város gyűjteménye 297 f. 18 kr. Ns Szathmármegye a nagybányai járásban gyűjtött 34 f. 20 kr. Pestmegyei szolgabíró Szilassy István ur gyűjtött pótlólag 8 fr. 40 kr. Dienes Károly pesti ügyvéd ur 10 fr. Pajor Mátyas tb. ur 5 fr. Tóth Dániel ur 1 fr. Niklos László kir. táblai h. jegyző 1 fr. N. N. 1 fr. N. N. 5 fr. Pajor Emilia 5 fr. F. J. 20 kr. NB. 1841. június 1-jétől 1842. mártius 31-éig a vakok intézete ufolag építendő házára, Magyarországon minden részeiből befolyt pengőben 11,417 fr. 35 1/10 kr., melyly sommahoz t. ns Pestmegyében gyűjtett pengőben 4650 fr. 32 1/10 kr. Gömör Károly m. k. Pénztárnok. Látta Dubraviczky.

Erdégh István, irodalmunk egyik legszebb reményekkel kecsgető esemétye, f. hó 12-kén élete 17-dik évében elhunyt. Alig lépett ki a gyermekkorul korán megholt társunk, 's már is annyira ismerő az olvasó közönség, hogy e szomorú hírt bizonyosan érzékeny részvétellel fogja hallani. Alig tudunk nemzeti irodalmunk évkönyveiben példát, hogy illy gyöngéd koru ifju fiatalságára nézve olly férfias hatálylally lépett volna irodalmunk tövises pályájára. Alig volt 15 éves, midőn első beszélei 's drámái a Nemzeti Almanachban, Athenaeumban és Szinműtarban megjelentek, 's azon első tollpróbáiban is olly szép jelenségei mutatkoztak az érett műveltségnek, hogy irodalmunk méltán olly gyümölcsöket remélhetne tőle, miknek megtermése csak kevés választottnak jutott ajándékol az anyatermészetől. Atyja mélyen gyászolja reménydus egyetlen fiát, 's baráti ösztönt kesereglik az igénytelen és szerény ifju kora kimutatá. — *Beke lengjen sírja fölött!*

Sajó-Kazán, mart. 17-kén tettük sírjába, néhai Dobozy István özvegyét (minai Bornemisza Klárát) 76 éves korában. Koporsója fölött egy élő fia 's több unoka könyezett, végperceit nehezíté még mult nyáron Pesten eltűnt 's tőle kitünőleg szeretett unokájának Dobozy Istvánnak elmaradása. A vidék szegényei leginkább tudják, kit vesztenek el. — Egerben, mart. 25-dikén gojzesti idősb. **Nadarasy János** Hevesmegye (blabirája élete 68-dik évében elhunyt, 's 27-kén nagyszámu külön rendűk kíséretében temettetett el. Tanoríthatlan egyenes lelkűség 's az igaznak még ön érdeke ellenében is bátor kimondása jellemzik egész éltén által az elenyészett éles 's elméjű nagy tapasztalású férfit. A megye törvényszékei egy érett fontolású igaz bírót vesztenek benne; hatályosak voltak itt vitátsai, főleg midőn elnyomottat véde önkényellen, illy ügynél ifju erőt kölcsönze aggkorának lelkesége. Egerhez a legjob hazai bü vonzalmával viseltetik, 's ennek sorsában mindenkor a magáét tekinté. Ifjabb korában a városi főjegyzői hivatalt több évig viselte, ez időszakban vételet elő Eger felszabadulási óriás-pöre, mellynek kidolgozásában a legsúlyosb 's jelesebb munkálatokat ő hajtá végre, szent maradt ez ügy előtte hivatalából kiléptével is, 's hű apostola maradt annak vég órájaig. Javait még éltében felosztá derék 3 fia 's 2 veje között, 's cynicus egyszerűségben tölté agg napjait, mellyek utólsóit is egy jeles memorialis készítésével foglalá el Eger ügyeinek régebb körülményeiről, mit elv- és ügy-követőinek használatra általadott. Fájdalom! hogy törekvései méltó sikernek, mint több elődi 's társai, ő sem örülhetett, 's honját még bonyolultabb állapotban kelle hagynia, mint találá. Béke nyugtassa hamvadó porait azon földben, mellynek felszabadításáért annyi nap terheit viselé, annyi éjt viraszta! szülőföldje iránti szeretetének jó emlékezteté soká élendi tul elfogyott napjait.

Február 8. 9. és 10-ik napjain tartá a b. somogyi esperessé tanácsszéki ülésait Szomajomban Somogy megyében, mellynek érdekesh eredményei következők: 1) egy megürült egyházi ülnökhivatal, szavazatok többségét nyert Barla Sz. J. által, szokott eskü letétele után, betöltetett. 2) a gyűlések nyilván tartatása, melly eddig zárt ajtóknál történt, hozzánk is eljutván a nyilvánosság szelleme, jegyzőkönyvileg határozatá lön. 3) a csurgói tanulóknak ünnepekre egyh. szónoklat végeztí kíméletésük vagy az ugynevezett legatíók eltöröltettek. Ez az idő kívánata vala, 's még is vagynak olyanok, kik annak szavát megérvte, ez ellen hangosan protestálnak, sokan, pedig olyanok, kik „a józan fontolgtató haladás embereinek szeretik magokat nevezgetni.“ 4) N. lelkész, ki 3 évnél több idő óta egyházmegyénk tanácsszékit 's annak agg, érdemdús, de ifju lélekkel bíró egyházi elnökét moeskos, 's igaztalan rágalmakkal illeti, miután mult évben ülnöki hivatalától felfüggesztetett, e gyűlésben tétvényt adott magáról, hogy ezen tul gyanúsítgatással 's alattomos koholmányival felhagyva, magát ugy viselendi, mint szent hivátása kívánja. De kit az agyarkodás szelleme meglepett, az nem egy könnyen tér jobb utra, minthogy a nevezett lelkész tétvényét már vissza is vonta. 5) Két megürült papi hivatal betöltetett. 6) Esperes ur a csurgói iskola pénztárnokságáról lemondott. 's helyét az ujonnan lett egyházi ülnök foglalta el. Szegény! hát téged fognak e gyanúsítani? 7) A protestantismus lelkiből folyó jus vocationis az egyházaknak, mi eddig esperességünkben gyakorlatban nem volt, megadatott, 's azért hála Cs. A. világi ülnöknek, ki ezt szőnyegre hozá 's lelkesen kívívá. Ez által mező nyílt mindenkinek küzdhetni a jutalomért, ez által szárnya szegedett a sok A. B. Cz. és lelkész magavetiségének (igy nevezi nálunk a pör azon papot, ki szent mondáját olvassa) kik közül némelylek, a helyett hogy szivre, lélekreható egyházi beszéd dolgozásán iparkodtak volna, az idő kívánatinak ellenszegülve egyházi kormányunkat, 's annak ősz, de lelkes főnökeit gyanúsítgatni meg nem szűntek. Ennyi üdvös határozat közt fájdalom az unio szóba sem jött, pedig vagynak nálunk is, kik ezt forrón ölelik. Mezei Pál, lelkész.

Esztergomi hírek apr. 10-dikén. Környékünk széltiben két hüvelyknyi hó fedé, az éjjel gyöngén fagyott, pedig a természet már hajtani kezd. Piacunkon a gabona ősz lábón vagyon, a hajóhidnak már is szépen tükröződik sikere a nagyobb concurrentiában. A várbeli timplomn már erősen dolgoznak, Dunára néző homloka hihetőleg ez idén megszabadul roppant faállásaitól. A hévízi fürdők gödreit a szomszéd sz. Tamás-hegy meredekeivel tél által majd szinig betölték 's már anyagot is hordat a f. t. káptalan a czélba vett üdvös épületek folytatására. — Józsefhídja fejénél sétányt töltenek 's alkalmazandnak primás-hgünk magas lelkűségéből. — Az utcai koldulás az év kezdetétől fogva eltöröltetvén, igen üdvösnek mutatkozik, annyival inkább, hogy Büttner Károly alesperes és plebánus ur szegények de szuszogó munkát végezni képeseknek kendert bőven ad ki fonásra, 's őket ez által kenyérléstől ován meg, emberszeretőleg kenyérrel is ellátja. Különbön közös pénztárból a kir. városban 44, érseki városban és sz. Tamáson 60, sz. György mezején 40 's így összesen 144 helybeli nyomorék tápláltatik 6734 forintnyi alamizsnával, vándor szegények pedig érdemileg szinte gyámolítottak. — A kir. városi casino megszűnt ugyan a mult évben társas szellem hiányából; de az érsekvárosi olvasó-egyesület szépen virágozik. — Szellemi mozgalmink 's környékünk bányáiról máskor.

Turóczbúl april. 3-án. Megyei teremünk december óta másodsor csak most telt meg, de koránsem egyenlő szellemben —; mert januárban a holdfogyatkozás napján egy farsangi vigalomnak szívlángolás 's azzal elalvának színhelye volt, mi utóbbi, bár talán a hold befolyásának tulajdonítható, min-

den esetre azonban minket hűn emlékeztet a magyarok gyakori szalmatüzére; ellenben martius 30-án municipális jogaink gyakorlására használtatott. Nálunk a kisgyűlések csak rendkívüli esetekben tartatnak, minélfogva idő közt egy kisgyűlésünk sem volt, és a hosszabb intermezzónak egy évnegyedes közgyűlés általi félbenzakasztása a politika barátira nézve hasonlít amaz örömtelt jelenethez, midőn egy szerelmes lány rég nem látott szive választottját megpillantván, örömet mindazáltal titkolni ohajtja. Miután a decemberi közgyűlésnek jegyzőkönyve felolvastatott, nyomban egy ő felsége aláírtával ellátott kegy. leirat hirdettetett ki 's a megürült örökös főispáni hivatalra b. Révay György kinevezetése az egybegyült számos KK és Rdeknek tudtokul adatott; mi ismételt harsogó éljen-felkiáltással fogadtatván, minthogy a decemberi gyűlésből rendelt tisztelkedő küldöttség tisztjében már eljárt, illy újabb küldöttség-nevezésre most már többé szükség nem vala. Fölvételek ezután több rendbeli ő fels. nevében kiadott parancsok, m. hltanácsi intézvények, egyes törvényhatóságok körlevelei, 's más kizárólag megyénket érdeklő tárgyak, mik közül említésre méltók e következők: 1) m. é. octoberi gyűlésből a besztarcebányai megyés püspök felsőbb helyre beadott folyamódása következtében az isméretes ügyészi pör hiteles másolatban felküldetvén, újabb két rendbeli parancs szerint, nemcsak az eredeti pör felküldetése rendeltetett, de egyszersmind minden ítéletozás, vagy ha ez már történt volna, annak végrehajtása eltiltatott. L. P. tb. első vala, ki a parancsokat az 1791: 12 t. cz. rendeletével meg nem egyezőknek találván az előbbi határozat fenntartatását, egy bizonyos határnapnak, melly alatt a vegyes törvényszék végső ítéletet hozni köteles legyen, kitűzetését, 's mindezeknek alázatos felírásban azon kéréssel, miszerint ő felsége a napról napra növekedőbb sőt a pápai Breve által még nagyobb fokra emelt vallási feszültségnek mennél hamarabb megszüntetését eszközzendő tekintetből, rendkívüli országgyűlést hirdetni méltóztaték, előterjesztését — indítványozá. Az indítvány több szónok által melegen pártoltatott, kik közül némelylek a vegyes törvényszék eljárását, részint azon oknál fogva, hogy az egyik a parancs elfogadásába bocsátkozott, részint pedig, hogy elegendő ideje levén a végítélet-hozásra, kötelességének 's így a közvárokozásnak, nem felelt meg, nem helyeslettek; történtek egy úttal olly eltérések is, mik bár talán félreértésből származván a hevesb vitáknak rendes szüleményi 's alkalmat nyújtottak egy bírónak bizonyos antestaurationalis ellene koholt gyanúsítgatások megczáfolására. Fájdalom! hogy a sokféle gyanúsítgatások akár politikai akár magányéleti tekintetből annyira elharapoztak, miszerint a legbecsületesebb ember is csak elbámul, midőn a rovasára koholt rágalmak tudomására jutnak, 's bár az öntudat legjobb elégtételül szolgál, de eljő még is az idő, midőn az alávaló gyanúsítgatások koholói lelepleztetnek, 's másnak vermet ásván, magok esnek belé. Engedelmet hogy a tárgytól ennyire eltértem, de mivel magam is szerencsés valék több rágalomnak labdaul szolgálni, lehetetlen volt azokat érintetlenül hagynom. Most már a tárgy lényegéhez. Hosszasb vitatkozásnak, miután az eredeti pör felküldetését a többség pártolá, azon eredménye volt, hogy ámbár az 1791: 12 t. cz. szerint a pör folytatandó volna, mindazáltal a KK. és RR. ő felsége parancsának hódolni akarván, olly kéréssel terjeszték föl felsőbb megtekintés végett, miszerint azt mennél előbb visszaküldeni, a törvények rendeltétl sentartani 's a vallási kérdések elintézése végett rendkívüli országgyűlést hirdettetni méltóztaték. 3) Egy volt tisztviselő még több év előtt egy pörbe mint bünöstárs idézetett 's ennélfogvást az akkori főispán által hivatalától felfüggesztetett; azonban kedvező ítéletet nyervén, 's a kir. curia által is elegendő próbák hiánya miatt a tisztivádtól fölmentetvén, hivatalát ugyan vissza nem követelé, mert az, időközt tartatott tisztválasztáskor betöltetett, de mint tlb. majd mint törv. széki ülnök, majd mint censor több ízben alkalmaztatott; mult évben azonban egyik gyűlésben táblabiróságáru szó támadván, előbbi hivatalától felfüggesztése oda magyaráztatott, miszerint ezzel a táblabiróság is összefüggésben levén, miután azóta táblabirónak ujra ki nem nevezetett, felfüggesztett táblabirónak tekintendő. Ez okbul a hozott ez értelembeni végzésnek megsemmisítéseért felsőbb helyre folyamodott, de mivel folyamodásában olly kifejezésekkel is élt, miket a KK. és RR. egy törvényhatóságra nézve sértőknek vélték, bár többen azt egyszerű széksértéssel nyomban megfenyítetni kívánták, e miatt ügyészi kereset alá vonatni határozatott, 's ennek folytában az ügyészi keresetnek megszüntetéseért ő felségénél ujra esedett. Fölterjesztetvén a kérdéses tárgyra vonatkozó irományok, nemcsak ügyészi kereset alól fölmentetett; de egyszersmind a felebb eladott okoknál fogva táblabiróságában megerősítetett. 3) Az isméretes, 's minden lapjainkban már olly gyakran említett megyei statutarius hatóságok érdeklő hltanácsi intézvényt, némelylek pusztán tudomásul vétetni; mások pedig ő felségének atyai gondoskodását egy feliratban megköszönni jónak vélvén, minthogy többen a mellett nyilatkozának, miszerint ezen körintéztvényre feleletadás minden esetre szükséges, kivált azon oknál fogva, nehogy hallgatással az ellenvéleményre alkalom nyujtassék, egyszersmind a megköszönést mint hódoló gyöngédségnek (delicatesse) föltételét el nem mellőzhetőnek nyilváníták, e szerint ez értelembeni felírás határozatá lön. 4) Az e megyében részvények utján felállítandó posztógyár érdemében a beadott tervezetre nézve helyesítő választ adván a hltanács, Sándor Károly és Révay Károly mint vállalkozók az irományokat a váltó-feltörvényszéknek, annak korábbi végzéséhez képest átküldetni olly nyilatkozással kérték, hogy a hltanácsi intézvényben érintett biztosítékok, az egykor alakulandó társaságnak, annyira, mennyire netalán az ügy- és pénzkezelés rájuk bizatnék, különben semmi betáblázással nem terhelt javaik lekötöztetésével, bármi törvényes és szigorú feltételek alatt nyujtani készek. Az ügy pártolól fog fölterjesztetni. 5) Szomszéd Árvamegye Marczibányi Antalnak főispáni helytartóvá lett kinevezetését 's annak e hivatalba majus 2-án véghezmenendő beiktatását velünk tudatván, egyszersmind pedig az örömmünnepbeni részesülésre minket is meghíván, az első alispán vezérlete alatt számos tagból álló küldöttség neveztetett

ki e' végett. 6) Trencsénymegyének Cs. tábornokot érdeklő felirása részünkről is pártoltatik; nemkülönben 7) a' Temesmegyében történt katonai kihágások körülményes leírása keblünket csak elszomorítá, fájalmunk enyhítésére egyedül azon alapos remény szolgálván, miszerint a' fens. kormány e' sérelmet már eddigis orvoslani el nem mulasztotta. Szükségesnek találtatt egy úttal, hogy az illy kihágások jövődjöi meggátlása tekintetéből egy czélszerű törvény alkotása jövő országgyűlésen pártoltassék. 8) Zólyomgyének a' vegyes házasságok érdemében intézkedése a' fenálló törvényekkel meg nem egyezvén, viszhangra nem talált. 9) A' szathmári levél tudomásul vétetett. 10) Indítványoztatott egy tisztválasztási rendszer kidolgoztatása, minek czélszerűségéről mindnyájan meg levén győződve, s azért e' korszerű indítvány egyhangulag elfogadtatván, annak kidolgozására az országgyűlési költségkivetésre nézve kiküldött választmány bizatott meg. 11) Vasme gyének két rendbeli közleménye örömmel fogadtatott. 12) Szemere Bertalannak a' kívánt adatok kiadatni rendeltettek. 13) Az új bankjegyek forgásba-tétele szokott ovás mellett tudomásul vétetett; a' körintésvény tartalma megyeileg már az e' ött ki levén hirdetve. 14) Gyűlésünk utolsó, vagyis april. 2ik napján felolvastatt egy zálogos feltételek átruházására (ad transvestitionem conditionum pignoratitium) indított s az első bíróság ítéletének az alperesek elmarasztalása mellett törvényszéki jóváhagyással befejezett s végrehajtás eszközzése végett az első bírósághoz utasított pörnek birtokon belül a' kir. kuriára átküldetését rendelő nádori ítélmesternek parancsa. Az érdekelt felek, s azok ügyvivői önszándékjukból a' tanácskozási teremből eltávoztván, a' közlő a' felolvasott parancsra nézve oda nyilatkozott, hogy miután az egyes félnek előadása után itt nem ítélni, a' parancsnak most netalán kimondandó elfogadásáról szó sem lehet; de egy korábbi hasonnemű példára hivatkozván, azt contradictorium forumra utasíttatni kívánja. Voltak, kik a' parancsnak, mint világos törvény ellen kiadottnak mineműségét taglálván, némelyek ellenben még a' felsőbb bírónak is illy parancsok kiadhatási hatalmát is kétségbe vonván, azt nyomban félretétetni akarták; erre azonban feleletül adatott, hogy mivel világos törvény értelménél fogva a' felsőbb bírós is törvénykezési parancsok kiadhatására felhatalmaztatván s ezek és a' nagyobb kancellariái parancsolatok közt egyedül azon különbség volna, miszerint amazok contradictorium forumra utasíttatni, imezek pedig, mint az illető felek kihallgatása után kiadottak, további ellenzés nélkül elfogadtatni szoktak, továbbá, mivel e' megyében is több eset fordult már elő, hol a' törvény világos rendelete ellen, az átküldött parancsnak hely adatott, ezeken immár ez után orvoslani nem lehet. Mindezeknél fogva az első nyilatkozónak indítványa kitünő többséget nyervén, végre fenmarad egyedül azon kérdés: ki legyen itt a' forum contradictorium: az exequens é mint első bíróság, vagy a' törvényszék? de minthogy itt inkább a' törvényszéknek, úgy mint a' birtokon belüli fölébbitelt megtagadónak tette forog fen, a' parancs csakugyan ehez utasíttatott. (Folyt. és vége köv.)

Az arad-megyei malomesatorna bevégezte.) Arad vgyében a' fehérkőrösi malom-csatorna három évi tervezés, hét évi építés és csatornázás által 1840 nov. 5én tökéletesen végrehajtatott, az ugynevezett „csatornai adjustatio“ vagy is végső kiegyenlítés munkája megtételével. Fenirt napon t. i. a' viz beeresztetett végig kész csatornájába. Ezen tömördek munkát kívánt, sulyos akadályokkal küzdött gazdasági intézet létrehozatát segítő javak ezek voltak: ö cs. kir. főhűségének országunk jöltevő Nádoráak azon kegyelme, hogy mind a' vállalat magas pártfogását, mind a' társaságban részvételt elfogadni méltóztattott; továbbá t. Arad megye lelkes hazafi rendeinnek bőles segítése; nemkülönben nmgu gr. Zichy Fer. körösi kir. biztos urnak mind hathatós tekintete, mind pénzbeli kölesön segedelme; ezenkívül t. Arad vgye gondos tisztviselőinek nemes szorgalma e' haza anyagi javát előmozdítani, végre a' társaság minden tek. s mélt. tagjainak békes türedelme s egyetértése tette kivihetővé e' nagy munkát, mellyre Arad vgye hét év alatt öszleg: háromszázhuszezer napszámot adott pénzért, a' szükséges szekerezést is ide érte; ugyan Arad vgyéből önkint vállalkozó munkás dolgozott harmincezer, t. Békes vgyéből szinte önkéntes munkás kétszáz tiz ezer; összesen megyei és önkéntes munkás: ötszázhatvanezer napszámot dolgozott a' csatornázaton, (ezenkívül van a' malom-épületekre ment munka.) Ezen erőmennyiség pénzért a' két megyéből hét év alatt került ki, ezután pedig az eddigi tapasztalás szerint mind a' két megyének eszteadónkint visszatérít nyereségképen az intézet szinte ötszáz hatvan ezer napszám körül, vagyis az állati és emberi erő helyett ennyi napszámra dolgozik a' vizelemi erő egy egy évben. Így gazdagítja népét az áldott haza tisztesen minden áldozatért mindenütt, hol t. i. a' megyei hatóság a' kebelbeli közérdekű bármilly iparágra nézve cselekvő. Tudva van a' t. társaság előtt hogy a' szimitei egyenlenség miatt a' csatornatervét Szőlöstül Gy. Varsándig újra készítettem, s ezt a' csatorna javára nemesak mint igazgató, hanem mint munkáltató vízmérnök is két évig tovább tartólag hajtottam végre. Ezen új munkában három jeles és tudmány szerető ifju mérnök, névszerint: Lehr Lajos, Horváth József, Háky's Dániel nagy segítségemre voltak, de ök hét év alatt szerszám gondviselői s fizetői hivatalt is viseltek az éntalványimra a' munkáltatásnál, nagy kíméltevel három fizető pénztárnok járása-kelése árának s évi díjának, mivel a' munka három távol helyen folytattatott mindenkor. Ezen fontos okokból öket a' társaság kegyelmébe ajánlani kötelelsem. Halász Gáspár ur pedig, öt évig hiv munkáltató mérnöke volt a' társaságnak, de szerződése kitelvé, sárvizi hivatalába visszament s könnyörög általam magaviseletéről szóló érdemlett bizonyítványért. Én pedig a' társaság minden t. s. mlgos tagjainak s jövedőre kedves utódjainak örök időkre boldogító e' ömenetelt kívánva s tiz év alatt terhes hivatalomat könnyebbitő bizodalmutkat, míg élek, vigasztaló emlékül lelkemben örömmel hordozva, a' társaság kegyeibe ajánlott, már most végrehajtási igazgató vízmérnök hivatalom megszűnven, a' társaságtól megválom. Boros-Jenőben nov. 8kán 1840. Beszédes József m. k. Ezen jelentésre Aradon 1840 nov. 15kén tartott társasági igazgatás ülésében jövő nagygyűlésig előrendeletek hozattak

ez intézet jó karban tartására. — Általam, mint igazgató vízmérnök által, terveztetett s végrehajtatott „sárvizi szárítás, sárvizi malom-csatorna, Kapos mocsár lecsapoltatása, Balaton-Sió rendezete, s Baja és Batta közötti Duna szabályzata után gazdasági technikai nagyobb 6dik munkámról (ezenkívül t. Arad vgyében Fehér-Körös, Csiger és Töz folyók, tervem és igazgatásom szerinti szabályzatok, nyolczvanegy vizágykanyar átmetszésével, százhatvan-ezer hold vízöntéses föld meütségére és harmincz helység ötálmára közel kész, Békés megyében is elkezdve a' három Körös szabályzata) szól ezen jelentés, mellyet későbbben közlendek; mert a' kész csatorna sikerét látni és legfelsőbb helyről a' társaság által maga törvényes bátorságára kéretett technikai vizsgálatot, melly 1841ik évi sept. 22- és 23kán megtörtént, s a' jóváhagyást, melly azon évi dec. hónapban kelt, bevárni akartam. Előadott jelentés kapcsában a' malmos társasági választmány hivatalosan tudósítá a' t. megyét a' malom-csatorna elkészültéről, mire következett ennek határozata 1840diki 1652edik szám alatt, mellynek többek között szavai ezek: „Valamint az egész hazában, ugy ezen megyében is a' korszerűleg fölébredt egyesülesi lelkesedés szülte, hasznosságára s becsességére nézve olly igen érdekes malom-csatornai vállalat jeles munkálatjának ohajtott sikerrel következett tökéletes bevégeztéről tétetvén említés végeztetett. Ezen igen becses és hasznos egyesületi vállalatnak kívánt sikerrel lett koronáztatása felett gerjedt örömrözet következtében ö felsége jobbágyi alázatossággal megkéretni rendeltetik, hogy Beszédes József vízmérnököt kegyeskednék nemességgel jutalomkép kegy. megajándékozni.“ — Tek. Arad megye jelen állásunkat practice fogta fel, midőn népe, kiváltkép a' legszegényebb osztály, szükségén segítni akarván, olly eszközhez nyult, melly hatóságában van; s ime most egy hasznos és ez által felvilágosító intézet sikerültén méltán örvendez s azal teljesen meglegszik, a' mint kijelenti határozatában, melly egyszerűs mind ezen intézetet minden áhír ellen védi: ezért magasztalom, ámbár csekély személyemre nézve, mint keresetlen és harmincz évi pályámon első örvendétes meglepetés volt: a' miért szives hálámat nyilvánítom a' kegyes Rendek iránt. — Technikai vállalatokra nézve az idő eljár, az országnépe naponkint szegényedik; azért mig hazánkban a' mostani pénz szüke tart (az eredmény mindegy, habár ennek fényűzés is oka), azaz, mig 100 frtól 6 fr. törvényes kamatot is fizetünk, addig csak a' tek. megyei hatóságok segíthetnek a' vállalkozó egyesületeket illendő áru napszámmal, a' bizonyos idő és ár-egyensúly végett; de szoros igazságu felosztás s nemzeti irány *) és állandó süker feltétele alatt. — Itt a' dolog veleje, mi eddig hiányzott. Angol- és Franciaország közadóbéli pénzzel segíti vállalkozóit. **) A' „legyent“ vagy „ne legyent“, de egyiket kell választani; mindkettő hazánkban a' t. vármegyétől függ a' helyhatóság természetéből, melly mindenütt abban áll főkép, hogy status-gazdasági intézeteit maga tegye vagy segítse, azért van felmentve törvény által más alatti igazgatástól azon tárgyakra nézve, mellyek megyei külső és belső állapotját legközelebből érdeklik; például több megyében a' vizek sokszor inségre juttatják a' földesurakat, vagyis a' megyei status egy részét és 30, 50, sőt több helység lakosát is; mert majd minden 3ik évben gabonát, takarmányt, legelőt tönkre tesznek; s árviz után az iszapos legelő és sinylesztő levegő általános állatvész által gazdasági állataiktól is megfosztja öket. Illy helyzetben a' nép nyomorusága a' népnevelést, jobb gazdálkodást, szolgálatot, adózást, ipart, kereskedést számkiveti. Egyenkint az uraságok és helységek erőködnek a' bajon segítni és pedig önkéntes munkával, de öszszefüggő terv nélkül; s így hasztalan az erő — millió napszám vesz el! Ez állapoton segíteni ott, hol az igazgatás helyhatósági, a' t. megyéket illeti. Az emberiség kívánja azt, hogy annyi millió napszám összevissza biztos cél nélküli dolgozás által dugába ne dőljön; de nem azt, hogy ne dolgozzunk, vagy csak tudomásul vegyük: hogy ez vagy amaz helységet (melly magán nem tud, vagy nem bír segíteni) a' viz elhordja, vagy határa gyümölcsseit megemészti. Vezessük a' népet köz munkában; ha ö sükert és czélt lát, maga javára örömmel dolgozik. Tapasztalásom szerint eddig csak ott jöve létre közhasznú, hol ezt a' t. vgyék segítették — értetik országos kárt távolító és első szükségü intézetekben, millyen többek között a' folyók szabályzata; jég ellen biztosító hajókikötési helyek; országos közlekedést gátló, embert és gazdasági állatokat sinylesztő mocsárok kiszárítása; hajózó csatornák — mint köveselt országutainknak lapályainkban az építési szerek olcsó vitelök által egyedüli alkotójok — öntözési s malomi vízvezetés. Hogy ez is országos kárt hártó s közhasznú intézet, alább bőven kiviláglik. Előmenetel és ipar örök rend szerint kezdődik az akadályok szünhatárin; de akadály magától nem szünik végképen, hanem csak átváltozik. — (Folyt. köv.) Beszédes.

Balassa-Gyarmaton april 11kén. Törvényszékeink kezdete első napján elnökünk kisebb gyűlést tartván, a' tisztépítő szék határnapjáról, mi kegy. főispánunk által apr. 27re tüzetett ki, értesültünk. Eredvényeiről annak idejében. Frideczky I. **Ausztria.**

Az augsb. Allg. Ztng konstantinápolyi levelezője azon álhirt terjeszté, miszerint a' jeruzsalemi prot. püspök elismértetését a' magas portánál az ausz-

*) Transactions of the institution of civil Engineers vol. I. London 1836. „Az országos derék hajózás merészen áthatván csatornák által Angliának középső nagy hegylánczát Brindlez vízmérnökötől 1758—1772ig végrehajtvá, jó sikere által a' sokkal érdekeseb czél, u. m. a' nemzeti figyelem fölébresztése csatornák hasznaira most már tökéletesen el volt érve.“

**) Fränzl (Statistische Uebersicht der Eisenbahnen, Canäle und Dampfschiffahrt. Wien 1838) szerint: „Angolország részvényeken építetett csatornai összesen háromszáz millió pfo forntba kerültek, melly építési töképenz a' vállalatok kezdetétől sok csatornánál részvényértékének növekedtével sokszoroztatott. A' parlament pedig 1758-1804ig 165 törvény által több mint száz-harmincz millió pengő frtot adott csatornák építésére társaságoknak. Összes hossza minden csatornának 640 német vagy postamérföld; azoknál építetett föld alatti csatornák (Tunnel) összes hossza hét német mérföld; és mind ezen munkák csak a' 18dik század közepétől kezdve történtek.“ Franciaország évenkint új törv. mellett több millió frankot előlegez technikai társulatoknak.

triai követ is sürgette, mely koholmányának a bécsi levelező ünnepélyesen ellenmond. Mert, ugymond, ilyen, a kath. fejdelem állásával ellenkező, lépésre a' cs. kir. kabinet parancsot soha nem adott, 's olyat Ausztria egy ügyviselője sem tett a' keleten. — A' posta-rendszer újabb szabályzatát örömmel fogadják Bécsben 's általában igen örvendenek az atyai kormány minden ágaiban czélba vett javításokon. Ezen legújabb javítás 's azon alapelvek, melyekből az keletkezett, tanujelei kormányunk felvilágosodott szellemének. Nevezetes itt, hogy e' terjedelmes tárgynál a' kormány pillanatig sem késett a' postákat a' közönség érdekében saját terhének tekinteni, következőleg a' haszonra nem sokat ügyelni. Egyelőre két levélbér határozott meg, kisebb 's nagyobb távolság szerint 6 és 12 kr. azon világos ígérettel, miszerint a' magasabb bér csak addig marad meg, míg azt szükségesnek találják, 's minden erőből azon vannak, hogy a' birodalom minden távolságira csak 6 krt vehessenek egyszerű levélért.

Spanyolország.

(Alkudozások a' királyné férjválasztása iránt.) Pageot, az előtt francia ügyvivő Madridban, nem rég londoni külön küldetéséből Parisba visszaérkezvén, azonnal Bécsbe indult, mint mondják, leginkább alkudozás végett Izabella királyné férjválasztása iránt. Salvandy gr. megérkezését is várják már Madridban, mivel Guizot és a' király az utóbbi időben feltűnőleg gyakran tanácskoztak. Toulonbul több hajó más rendeltetést kapott jelenleg, melyek eddig minden pillanatban a' spanyol partvidékhez vitorlázásra vártak parancsot. E' körülmény is tanúsítja, hogy Spanyolország baráti viszonyai Franciaországgal ismét helyreállottak. —

Anglia.

(Alexander püspök megjelentének hatása Jeruzsalemében. Elegy.) Londonban april 3kán: „Az angol sajtó sanyaruan türi azon gúnyt, mellyel a' francia lapok Alexander angol püspök fogadtatásáról szólnak Jeruzsalemében, a' szabadalmú Sun azonban így nyilatkozik e' botrányos tárgyról: „Nincs jogunk e' gúnyos pántolódások miatt neheztelni, mert valóban hallatlan botorság volt Dávid sz. városába angol püspököt küldeni, kit az ur isten feleséggel 's gyermekkel áldott meg. Minden ember, ki keleten utazott, tudni fogja, hogy ott a' papi szűzességet, vagyis nőtleniséget, valami különösen tiszteletre méltó körülménynek szokták tartani. És imé, a' mi püspökünk pompás hintóban, viselő nővel és 5 parányi gyermekkel jelenik meg Jeruzsalemében! Nem természetes azután, hogy e' furcsaságot igen nevelésnek 's egyszerűségről visszataszítóknak lelké az ottani lakosok? Viselő felesége helyett inkább a' bibliát kellett volna a' népnek mutatnia, úgy talán szerencsésb sikernek örvendhetne.“ — Az angol hajógyárakban jelenleg 18 sorhajón, 14 fregáton és számos apróbb hadihajón dolgoznak. — Marsham Katalin, Nelson nővére, mart. 30án élete 78ik évében elhunyt. — Bath város szabadalmú lakosi Roebuk urat vissza akarják szólítani a' parlamentből, mivel Peel adózási indítványát támogatta. — Creole hajó és a' vele kapcsolatban levő rabszolgasági kérdést hosszas vi-

tatkozásra használják a' londoni lapok. A' Spectator jelesül azt jegyzi meg, miszerint az amerikai jogtalanul követelnek kárpótlást Angliától a' szabadon bocsátott fekete rabszolgákért, mivel Anglia nem köteles rabszolgafogdosó poroszlója lenni Amerikának, és azért bizonyosan ezentul sem fogja kézhez szolgáltatni azon feketéket, kik angol földbirtokra menekülnek. Ezt ezen kézzel fogható példával világosítja föl a' nevezett lap: „Ha Webster, az amerikai külminister, egy szerfölött megterhelt szamarat hajtana maga előtt 's kegyetlenül verné a' szegény állatot, és az állatkinzás elleni társulat valamelyik jólelkű tagjával találkoznán, ezen utóbbi elvonná tőle a' szamarat, akkor Webster ur teljes joggal tehetne panaszt, 's a' bíró bizonyosan kárpótlást ítélne neki, ha azonban a' szamar elvesztve türelmét, saját jó szántából futásnak eredne, és Webster ur így szólítaná meg a' jólelkű férfit: „Uram, segítsen szamaramat megfogni.“ A' megszólított férfi erre így válaszolna: „Kegyetlen szamarakizó! Jól esett önnek, fogja meg szamarát maga, ha bírja.“ A' szamar urának illy esetben bizonyosan egy törvényszék sem fogna a' jólelkű férfi részről kárpótlást ítélni.“ —

(Viktória királyné ismét viselő. Munster gr. temetési ünnepélye.) Biztos udvari hírek szerint Anglia koronája csukugyan nem igen félhet már az elárulástól, vagy mellékágra jutástól; Viktória királyné ugyanis újra viselő, még pedig már 3ik hónapban, 's jövő hó elején a' Brighton kastélyba fog költözni, mit orvosai ajánlottak neki lakhelyül. — Munster gr. temetése mart. 29én teljes ünnepellyel ment véghez. A' Fitzclarence-czimerrel díszített gyászkocsit hat fekete takaróval borított ló huzta, 's az elhunytak grófi koronáját egy gentleman vitte. A' gyászkíséret hintái közt az özvegy királyné, Kent és Gloucester hgnők, Cambridge és Sussex hgek kocsijai is megjelentek. A' holttestet a' hampton-courti templomban, 12 angol mérföldnyire Londontól, helyézők örök nyughelyére. Az egész vidékről nagyszámu nép sereglett össze a' köz-tiszteletű elhunytak gyászünnepélyére.

Franciaország.

(Bedeau táborfő csatája Abdelkaderrel. Elegy.) Orani hírek szerint Bedeau tábornok, Tlemsanból néhány makacs néptörzs megfenyítésére indulván visszatérték a' belgok által megtámadott. Az emir 1500 lovast és 4 ezer gyalogot vezérelt ellene; a' csatát mindazáltal mégis elveszté, 's 150 halotttal magolt a' harcmezőn, míg a' francziák csak 5 embert vesztek. E' csatára nézve csak az nevezetes, hogy Abdelkader ismét olly tetemes haderővel lépett sikra, míg a' hivatalos francia jelentések mind azt hirdetik, hogy ereje örökre meg van már törötte. — Strassburg közvetlen összekapcsolatását vasut által Párisal nemcsak helybenhagyá a' kormány, hanem a' kamrában még az irántis teend indítványt, hogy e' vonal minélelőbb készíttessék el. — Az erkölcsi és politikai tudományok akademiája Siméon gr. halála következtében april 2kán a' szavazók egy harmadnyi többségével Giraud urat választá tagjaul. — A' pairkamra helyézők kérelmezéseket vitat. —

É R T E S I T Ó.

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt aprilisban:

Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) minnennap
Pestre Bécsből érkezik (este))
Pestről Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4 ór.
Pestre Orsováról érkezik délelőtt, april 17 's 20án.
 Ezenkívül egy vontató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig egy teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendvén le Bécsből.

1) T. pestmegyei Izsák mezőváros határában tek. Csernyus György tb. nról bíról foglalás alá vett 48 hold szántóföldnek, 's 41 hold kaszálórtek söt

Hirdetvény

1) A' nm. m. kir. kamra k rendeletéből ezennel hirdették: hogy Máramaros vgyében a' szigeti k. koronai és kamrai uradalomhoz tartozó haszonvételek f. nov. 15őnapjától kezdve három egymásután következő évre f. év majus 9kén Szigeten az uradalmi íróteremben tartandó nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek haszonbérbe adadni fognak, ugymint:
 1. A' szigeti koronai vendégfogadó; 2. A' szigeti zólyomi fele koresma; 3. A' szigeti kóser-itálok koresmáltatási joga; 4. A' szigeti Holerer féle koresmai jog; 5. A' sváb-utczabáni koresmáltatási jog; 6. A' szigeti bandzsalgói koresmai jog; 7. A' szigeti Hoffer fele koresmai jog; 8. A' szigeti kamrai koresma; 9. A' kászpolyánai koresmáltatási jog; 10. A' lonkai koresma és malom; 11. A' bocskói határszéli alsó koresma és mészárszék; 12. A' szlatinai rév; 13. A' sugatagi örlő vizimalom; 14. A' Turezaik felső örlő vizimalom; 15. A' Turezaik alsó örlő vízi malom; 16. A' körtvélyesi koresma, mészárszék és vízi örlő-malom; 17. A' kászpolyánai örlő vizimalom; 18. A' kobo'apolyánai mészárszék és örlő vizimalom; 19. a' bocskói hídvár; 20. A' hozszumezei vendégfogadó; 21. A' rosuskai koresmáltatási jog és vízi örlő-malom; 22. A' fehéregyházi koresmáltatási jog; 23. A' bocskói határszéli alsó koresma; 24. A' felső-rónai mészárszék; 25. A' esárdai koresmáltatási jog. Mindenki tehát ezen haszonvételekben részesülni akaró meghivatik a' fenkijelelt nap délelőtti 9 órára az említett helyen elegendő 10%

bánatpénzzel és cautioval ellátva megjelenésre, hol, valamint a' máramrosi kir. kam. igazgatóságánál mártól fogva az árverési feltételek legközelebből megtekinthetők.

Váltósemmisítési hirdetvény.

2) 1840. 1842. A' kir. pesti e. b. váltótörvényesek részéről Herzfelder Dávid folyamodása következtében ezennel közhírré tétetik, hogy egy következő tartalmú váltó:
 „Pest den 14. October 1841. Pr. P. 1000 in 20ger Drey Monat a Dato zahlen Sie gegen diesen prima Wechsel an die Ordre dh. David Hertzfelder die Summa von Gulden Ein Tausend in Zwanziger. — Herrn Johann Rajner in Pest. Johann Scheyermann. Angenommen Johann Rajner“ elveszett. Mellynek folytában ezen váltó birtokosa felszólittatik, miszerint magát mátol számítandó 45 nap alatt ezen váltótörvényeséknél jelentse, különben az érdeklött váltó megsemmisítettnek fog nyilvánítottatni. Kelt Pesten a' kir. e. b. Váltó-törvényesek 1842. évi april 5kén tartott üléséből.

Árverési hirdetvény.

1) Pápa m. városban a' somló-vásárhelyi alapítványi uradalomhoz tartozó egy nevezett es. majornál levő magtárban folyó évi majus 9én délelőtti órákban 295 pozs. méro rozs, 429 pozs. méro árpa, 26 pozs. méro kukoricza, és 10 pozs. m. köles árverés útján el fognak adadni, azon megjegyzéssel, hogy, ha ezen gabona-fajokért a' legjobb piaci ár megígértetik,

szükség esetén többnek is, az 1836: 15. t.cz. értelmében árverés útján leentő eladása határnapjaul f. e. majus 17ike tüzetett ki. Melly napon, hogy dél-előtti 9 órakor a' megvenni szándékozók megjelteuhessenek, ezennel közhírré détetik, Kelt Pesten apr. 15én 1842. Dubraviczky m. k. pestmegyei alispán. 3)

13) **Fris vetemény-magvak** magvak, spanyol lóhermagvak jutányos mint: luczernai lóhermagvak, vörös stáron kaphatók Halbauer Ján. G. polg. nagy jer, hollandi fehérlóhermagvak, francia kereskedőnél Pesten, a' király-utczában perje-fümag (Raigrass), morva búkköny-Majthényi-ház 572 sz. a. 24)

3) **Juheladás** Tek. Pest- Julius ur özvegyéül ezer 's néhány d vgyében Tószeg helységben tőke juh nyájával 1842ki sz. Györgynap (Szolnok mellett) tek. Balogh körül szabad kézből eladandó. 3)

azok készpénz-fizetés mellett mindjárt, ellenkező esetben pedig csak fensőbbi helybenhagyás megérkeztevel adatnak által. 3)

1) A' sellyei kerületi alapítvány-javak kir. igazgatósága által közhírré tétetik; hogy f. évi apr. 28kán. Csatta helységben, az uradalom szükségén felül levő gabona, jelesen pedig a' máriacsaládi gabonatarból: 53 p. m. tiszta buza; 275 p. m. rozs; 74 p. m. árpa. A' csattai gabonatarból: 520 pozs. m. tisztabuza; 1124 pozs. m. kétszeres; 337 pozs. m. rozs; 200 pozs. m. árpa, 170 pozs. m. zab nyilvános árverés útján eladatik. 3)

2) T. Esztergommegyébe keblezett Csolnok alapítványi uradalomban 370 pozs. m. kétszer buza, — 460 pozs. m. rozs és 980 pozs. m. zab, ugyan a' esolnoki tiszttartói írószobában folyó é. aprilis 25kén tartandó nyilvános árverésen eladatul fog. Venni szándékozók ezennel meghivatnak. 3)

2) Az örök alapítványokhoz tartozó Czegléd uradalmi magtárban levő 180 pozs. méro tisztabuza, — 3500 pozs. m. kétszeres, 250 pozs. m. rozs, — 3800 pozs. m. árpa és 900 pozs. m. zab, nem különben a' Duna mellett fekvő taksonyi urasági magtárban találató 2400 pozs. m. kétszer buza, — 1700 pozs. m. árpa és 470 pozs. m. zab, — f. évi april 18ik napján Pesten a' kis seminarium épületében a' kerületi igazgatósági hivatalban (hol a' gabona mustrák megtekinthetők) tartandó nyilvános árverésen a' többet ígérőknek fog eladatni. — 2)